

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

Освітньо-професійні програми

всіх спеціальностей ОС «Бакалавр»

факультети: **економіко-правовий факультет**
історичний факультет
факультет грецької філології та перекладу
факультет філології та масових комунікацій
факультет іноземних мов

2020-2021 рік

Робоча програма _____ «Основи фінансової грамотності» _____
(назва навчальної дисципліни)
для студентів освітньо-професійних програм всіх спеціальностей ОС «Бакалавр»

Розробники:

Марена Т.В., доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент
Ніколенко Т.І., доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від «27» серпня 2020 року, № 1

Завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

_____ (Ю.І. Чентуков)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань	Вибіркова	
Модулів – 2	ОПП Освітньо-професійні програми всіх спеціальностей МДУ Спеціальності: Всі спеціальності	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: 1) Індивідуальне дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: <i>Бакалавр</i>	16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		59 год.	77 год.
		Індивідуальні завдання:	
1 год.	1 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 33%/67%

для заочної форми здобуття вищої освіти – 13%/87%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи ґрунтовних теоретичних знань та практичних вмінь, необхідних для ефективного управління власними фінансовими ресурсами з метою підвищення добробуту в умовах нестабільного фінансового середовища.

Завдання: сформувати уявлення про сучасну систему грошово-кредитних та фінансових відносин, про фінансові ризики, що впливають на добробут населення; ознайомитися з основними фінансовими продуктами, зокрема, банківськими послугами; навчитися правильно обирати та користуватися ними; розвинути здатність критичного та системного мислення у фінансових питаннях, оцінки ризиків та прийняття зважених рішень щодо управління грошовими коштами та заощадженнями.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Основи фінансової грамотності» спрямована на опанування наступних компетентностей:

– здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.

Дисципліна використовується для формування наступних програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра за спеціальностями у Маріупольському державному університеті:

- обізнаність із основними вченнями в галузі гуманітарних та соціально-економічних наук, здатність аналізувати соціально-значущі проблеми та процеси, вміти використовувати методи цих наук у своїй професійній діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна «Основи фінансової грамотності» вивчається після вивчення дисципліни «Основи економічної теорії».

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: ключові фінансові поняття, механізм обліку та управління особистими фінансами, основи функціонування та розвитку сучасних фінансових систем, принципи державного регулювання фінансової сфери, особливості державного регулювання інвестиційної діяльності населення.

вміти: аналізувати фінансову інформацію та приймати фінансові рішення, планувати сімейний бюджет та досягати як поточні, так і стратегічні фінансові цілі, ефективно використовувати кредитні ресурси та здійснювати раціональне інвестування власних заощаджень.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи грошово-кредитних та фінансових відносин

Тема 1. Грошові та валютні відносини.

Гроші як загальний еквівалент. Передумови виникнення грошей. Розвиток форм вартості. Концепції виникнення грошей. Переваги грошового обміну порівняно з бартерним. Історичні види грошей. Властивості та ознаки грошей. Функції грошей (міра вартості, засіб обігу, засіб платежу, засіб накопичення, світові гроші). Грошовий обіг та його структура. Готівкові та безготівкові гроші. Грошово-кредитні інструменти.

Поняття валюти. Класифікація валют. Валютний курс. Валютний ринок. Валютні операції. Валютні відносини та валютні системи. Елементи національної валютної системи. Валютне регулювання: суть, необхідність та механізм. Формування валютної системи України.

Тема 2. Фінансово-кредитні відносини та системи.

Сутність і необхідність кредиту. Система кредитних відносин. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин. Функції кредиту. Форми кредиту (банківський, комерційний, споживчий, міжнародний, державний кредит). Процент за кредит. Вплив кредитних відносин на розвиток економіки. Кредитна система та її структура. Роль і функції фінансових посередників. Типи фінансових посередників.

Економічна сутність податків як об'єктивного елементу фінансових відносин. Принципи формування податкової системи. Сутність податкової роботи та її елементи. Облік надходжень податків до бюджету. Податкова політика України на сучасному етапі

Змістовий модуль 2. Фінансові продукти та їх застосування

Тема 3. Банківська система і банківські послуги.

Банківська система та її структура. Функції центрального банку. Походження комерційних банків. Банківські операції, їх класифікація та загальна характеристика. Основні банківські послуги для фізичних та юридичних осіб. Банківський кредит. Депозитні операції. Комісійно-посередницькі операції. Порядок відкриття та користування поточним рахунком.

Тема 4. Страхові послуги.

Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей. Виникнення та етапи розвитку страхування. Функції та сфери застосування страхування. Принципи страхування. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Самострахування, його джерела та межі доцільного застосування. Історичні, економічні та юридичні ознаки класифікації страхування. Класифікація за об'єктами страхування. Галузі, види і форми страхування. Класифікація за родом небезпеки. Класифікація за статусом страхувальника. Класифікація за спеціалізацією страховика. Особисте страхування. Майнове страхування. Страхування відповідальності.

Тема 5. Платіжні системи.

Сучасні способи переказу готівкових коштів. Безготівкові розрахунки: інтернет-банкінг, POS-термінали, сервіси інтернет-платежів, мобільний гаманець тощо. Електронні гроші. Сучасні платіжні системи. Кореспондентські рахунки. Міжнародні карткові платіжні системи. Види банківських карток. Система SWIFT.

Змістовий модуль 3. Управління грошовими коштами, заощадженнями та ризиками

Тема 6. Заощадження та інвестиції

Сутність та форми заощаджень. Способи накопичення грошей на заощадження. Поняття інвестицій. Зміна вартості грошей у часі. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринку. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. Інвестиційна активність населення. Інвестори та учасники інвестиційної діяльності. Індивідуальні інвестори, фірми та компанії. Мотивація інвестиційної діяльності.

Поняття про інвестиційний проект. Класифікація інвестиційних проектів.

Тема 7. Фінансове забезпечення інвестування

Фінансові інвестиції. Характеристика інвестиційних якостей окремих інструментів фондового ринку (акцій, облігацій, інвестиційних сертифікатів, ощадних сертифікатів. Інвестиційні операції фінансово-кредитних установ (банків, інвестиційних фондів, інвестиційних компаній, страхових та трастових компаній).

Інвестиції у виробничі фонди. Реальні інвестиції та їх структура. Інвестиції в основний капітал. Інвестиції в оборотний капітал. Інноваційна форма інвестицій. Підвищення технічного рівня та економічності проектів. Венчурне підприємництво. Інтелектуальна власність та інтелектуальні інвестиції. Іноземні інвестиції. Експорт та імпорт капіталу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Очна (денна) форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основи грошово-кредитних та фінансових відносин												
Тема 1. Грошові та валютні відносини	12	2	2	-	-	8	13	1	1	-	-	11
Тема 2. Фінансово-кредитні відносини та системи	15	4	2	-	-	9	13	1	1	-	-	11
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>27</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>17</i>	<i>26</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>22</i>
Змістовий модуль 2. Фінансові продукти та їх застосування												
Тема 3. Банківська система і банківські послуги	12	2	2	-	-	8	11	-	-	-	-	11
Тема 4. Страхові послуги	13	2	2	-	-	9	13	1	1	-	-	11
Тема 5. Платіжні системи	12	2	2	-	-	8	13	1	1	-	-	11
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>37</i>	<i>6</i>	<i>6</i>			<i>25</i>	<i>37</i>	<i>2</i>	<i>2</i>			<i>33</i>
Змістовий модуль 3. Управління грошовими коштами, заощадженнями та ризиками												
Тема 6. Заощадження та інвестиції	12	2	2	-	-	8	13	1	1			11
Тема 7. Фінансове забезпечення інвестування	13	2	2	-	-	9	13	1	1	-	-	11
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>25</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>17</i>	<i>26</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>22</i>
Усього годин	89	16	14	-	-	59	89	6	6	-	-	77
Модуль 2												
ІНДЗ (Індивідуальне дослідне завдання)	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-
Усього годин	90	16	14	-	1	59	90	6	6	-	1	77

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Грошові та валютні відносини	2	1
2	Фінансово-кредитні відносини та системи	2	1
3	Банківська система і банківські послуги	2	
4	Страхові послуги	2	1
5	Платіжні системи	2	1
6	Заощадження та інвестиції	2	1
7	Фінансове забезпечення інвестування	2	1

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Грошові та валютні відносини	8	11
2	Фінансово-кредитні відносини та системи	9	11
3	Банківська система і банківські послуги	8	11
4	Страхові послуги	8	11
5	Платіжні системи	9	11
6	Заощадження та інвестиції	8	11
7	Фінансове забезпечення інвестування	9	11
	Разом	59	77

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне дослідне завдання.

Метою виконання індивідуального дослідного завдання є поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці та розвиток навичок самостійної роботи.

Індивідуальні завдання для студентів економічних спеціальностей:

Завдання 1. Проаналізуйте динаміку особистих доходів населення України у 2015-2019 роках. Визначте питому вагу кожного з основних джерел доходів (заробітна плата, прибуток та змішаний дохід підприємців, доходи від власності, соціальні допомоги)

Завдання 2. Оцініть питому вагу доходів громадян від найманої праці (заробітна плата і прибуток та змішаний дохід підприємців) у загальній величині особистих доходів населення України. Виявіть основні причини ситуації, що склалася, та вкажіть можливі шляхи її покращення.

Завдання 3. Оцініть питому вагу соціальних трансфертів (у розрізі основних їх видів) у загальній величині особистих доходів населення України. Виявіть основні причини ситуації, що склалася, та вкажіть можливі шляхи її покращення.

Завдання 4. Оцініть питому вагу доходів від власності у загальній величині особистих доходів населення України. Виявіть основні причини ситуації, що склалася, та вкажіть можливі шляхи її покращення.

Завдання 5. Проаналізуйте динаміку особистих витрат і заощаджень населення України у 2015-2019 роках. Визначте питому вагу кожного виду особистих витрат (придбання товарів і послуг, сплата податків та інших обов'язкових платежів, сплата доходів від власності, придбання фінансових і нефінансових активів) і на підставі одержаних результатів оцініть пріоритети населення у витрачання особистих доходів

Виконане індивідуальне завдання подається у друкованому вигляді, рекомендований обсяг – 6-10 сторінок.

Тематика індивідуальних дослідних завдань для студентів неекономічних спеціальностей:

1. Характеристика основних моделей і найважливіших стратегій фінансової поведінки громадян.
2. Характеристика споживчої поведінки населення в сучасних умовах.
3. Аналіз ощадно-інвестиційної поведінки громадян.
4. Кредитна поведінка населення: мотиви, тенденції та приховані загрози.
5. Особисті фінанси та необхідність їх розвитку в умовах економічної нестабільності.
6. Аналіз структури й динаміки особистих доходів.

7. Соціальні трансферти населенню: сутність, структура, динаміка.
8. Оподаткування особистих доходів: зарубіжний досвід і вітчизняні реалії
9. Доходи трудових мігрантів та їх роль у підвищенні рівня особистого добробуту.
10. Характеристика основних форм особистих заощаджень домогосподарств в Україні, їх переваги і недоліки
11. Рівень життя населення та основні показники які його характеризують
12. Оплата праці як основне джерело грошових надходжень до сімейного бюджету
13. Послуги комерційних банків для населення:
14. Страхування населення: вигоди і ризики
15. Аналіз та діагностика інвестиційної діяльності в регіональній економіці (на прикладі

Виконання індивідуального дослідного завдання передбачає написання та публічний захист презентацій. Рекомендований обсяг –10-12 слайдів.

8. Методи навчання:

Лекції, семінарські заняття, виконання індивідуального дослідного завдання, робота в Інтернет.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (50 балів), а також за результатами виконання студентом індивідуального дослідного завдання (10 балів).

Загальні критерії оцінювання результатів поточного контролю з дисципліни:

46-60 балів	Здобувач вищої освіти виявив цілковите володіння навчальним матеріалом, вміє аргументовано його викладати під час усних опитувань та письмових відповідей. Усі виконані індивідуальні завдання продемонстрували здатність студента не тільки оперувати теоретичним матеріалом, але й застосовувати його на практиці, знаходити раціональні рішення проблемних ситуацій, його здатність до аналітичного та критичного мислення.
31-45 бали	Здобувач вищої освіти в цілому достатньо повно володіє навчальним матеріалом, здатний демонструвати знання теоретичних питань і здійснювати аналіз практичних аспектів фінансово-кредитних відносин. Водночас, під час усного та письмового викладення деяких питань студент допускає окремі неточності та незначні помилки. Виконане індивідуальне завдання показує, що студенту дещо не вистачає аргументованості при розв'язанні деяких проблемних ситуацій.
16-30 балів	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом частково, демонструючи базові теоретичні знання. Усні та письмові питання розкрито частково, поверхово, недостатньо аргументовано. Індивідуальне завдання виконане на достатньо низькому рівні.
0-15 бали	Здобувач вищої освіти не володіє або недостатньо володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту більшості теоретичних питань. Індивідуальне завдання не виконано.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Студент, який за результатами поточного контролю не набрав 60 балів, або який бажає підвищити загальну кількість балів,

проходить підсумкове тестування. Підсумковий тест складається з 40 тестових питань однакового рівня складності, які передбачають чотири варіанти відповідей. Правильна відповідь на 1 тестове питання оцінюється у 1 бал.

10. Засоби оцінювання

опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за виконане індивідуальне дослідне завдання, підсумковий тест.

Перелік питань, які виносяться на залік:

1. Сутність і передумови виникнення грошей. Концепції виникнення грошей.
2. Розвиток форм вартості.
3. Переваги грошового обміну порівняно з бартерним.
4. Історичні види грошей.
5. Властивості та ознаки грошей.
6. Функції грошей.
7. Грошовий обіг та його структура. Готівкові та безготівкові гроші.
8. Сучасні грошово-кредитні інструменти.
9. Сутність і види валют.
10. Валютний курс. Валютне котирування.
11. Валютний ринок. Валютні операції.
12. Валютні відносини та валютні системи.
13. Структура національної валютної системи.
14. Валютне регулювання.
15. Сутність і значення кредиту.
16. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин.
17. Функції кредиту. Принципи кредитування.
18. Форми та види кредиту.
19. Кредитна система та її структура.
20. Роль і функції фінансових посередників. Типи фінансових посередників.
21. Банківська система та її структура.
22. Значення та функції центрального банку.
23. Виникнення та призначення комерційних банків.
24. Банківські операції, їх класифікація. Банківські послуги для фізичних та юридичних осіб.
25. Банківський кредит. Позиковий відсоток.
26. Депозитні операції. Депозитний процент.
27. Комісійно-посередницькі операції.
28. Порядок відкриття та користування поточним рахунком.
29. Необхідність і виникнення страхування. Етапи розвитку страхування.
30. Функції страхування. Принципи страхового захисту.
31. Страхові фонди та методи їх формування.
32. Критерії класифікації страхування. Галузі, види і форми страхування.
33. Поняття та об'єкти особистого страхування.
34. Страхування життя та його види. Страхування пенсій.
35. Страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.
36. Медичне страхування, його суб'єкти і об'єкти.
37. Суб'єкти і об'єкти майнового страхування. Страхування майна громадян.
38. Страхування відповідальності та його види.
39. Сучасні способи переказу готівкових коштів.
40. Безготівкові розрахунки, їх види та інфраструктура.
41. Електронні гроші.
42. Сучасні платіжні системи.
43. Міжнародні карткові платіжні системи. Види банківських карток.
44. Система SWIFT.

45. Сутність та форми заощаджень.
46. Способи накопичення грошей на заощадження.
47. Поняття та види інвестицій.
48. Мотивація інвестиційної діяльності.
49. Поняття про інвестиційний проект. Класифікація інвестиційних проектів
50. Інвестиційні операції фінансово-кредитних установ (банків, інвестиційних фондів, інвестиційних компаній, страхових та трастових компаній).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Індивідуальне дослідне завдання	Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
7	7	8	7	7	7	7	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Алексеев І.В. Гроші та кредит: [навч. посібн.]. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 312 с.
2. Глушенко С.В. Гроші, кредит, кредитний ринок: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: НАУКМА, 2015. – 203 с.
3. Горбач Л.М. Страхування: [навчальний посібник] / Л. М. Горбач, О. Б. Каун. – К.: Кондор, 2010. – 520 с.
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 07 грудня 2000 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
5. Заруба О. Страхова справа: [Підручник] / О. Заруба. - К.: Знання, КОО, 1998. – 321 с.
6. Коваленко Д.І. Гроші і кредит: теорія та практика: / Д.І. Коваленко. - К.: Ліра-К, 2015. – 360 с.

7. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: [навчальний посібник] / Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. - К.: Центр учбової літератури, 2013. – 578 с.
8. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник/ В.М. Мацука, Т.І. Ніколенко – Маріуполь: МДУ, 2016. – 164 с.
9. Прядко В.В. Історія грошей і кредиту: [Підручник] / В.В. Прядко. - К.: Кондор, 2009. - 508 с.
10. Супрун А.А. Страхові послуги: [Навч. посібник] / А.А. Супрун, Т.О. Зайвенко. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 248 с.
11. Фисун В.І. Страхування: [Навч. посіб.] / В.І. Фисун, Г.М. Ярова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 232 с.

Допоміжні

1. Банківська енциклопедія / С.Г. Арбузов, Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. – К.: Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. – 504 с.
2. Гроші та кредит: Практикум: Навчальний посібник / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Ю.О.Єрешко, М.М.Дученко І.М. Крейдич. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 52 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24907/1/groshi_kredit_praktikum.pdf
3. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування: Підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 544 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/26337/1/4-Lutsiv_Investyvanna.pdf
4. Майорова Т.В., Урванцева С.В., Максимович В.І. Інвестування : практикум. Київ : КНЕУ, 2012. 577 с.
5. Матюшенко І. Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посібн. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 396 с. URL: <http://international-relationships-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/71cd071928e146097e2db0b133a82f01.pdf>

Інтернет-ресурси

1. www.bank.gov.ua – офіційний сайт Національного банку України
2. www.minfin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри протокол № ____ від
«__» _____ 20__р.
Завідувач кафедри

(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача